

Məmməd Araz zirvəsindən baxdıq dünyaya...

Bu dəfə də belə oldu. Dekabrın 1-də Fəxri Xiyabanda Xalq şairi Məmməd Arazın məzarı önünə gələn söz adamları dərin sayğı və ehtiram duyğuları ilə xatırlayırdılar ki, "bu daş altında Məmməd Araz yaşayır". Əbədi Vətən eşqi, vətəncilik məfkurəsi ilə bir arada.

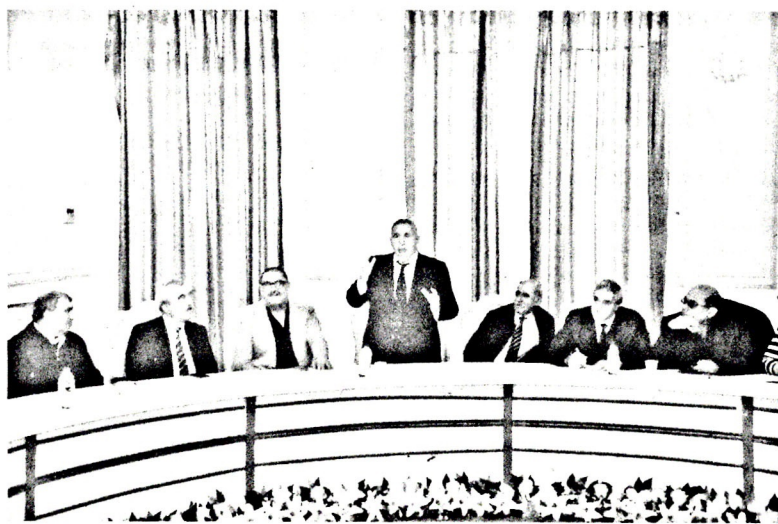
Unudulmaz şairin anım gününü AYB sədrinin müavini, Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid açdı. Dedi ki, Məmməd Araz Azərbaycanın ən qüdrətli vətəndaş şairlərindən, milli məfkurə daşıyıcısı olan sənətkarlarından biridir: "Rəhbəri olduğum Mətbuat Şurası böyük şairin adını daşıyan küçədə yerləşir. Eyni zamanda onun adı ürəklərə yazılıb. Məmməd Araz yaradıcılığı əsl Azərbaycançılıq məktəbidir".

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar R.Məcidin fikirlərini davam etdirərək dedi: "Məmməd Araz sevgisi xalqımızın qəlbindədir. Poeziyası dillər əzbəridir. O, mənim də qəlbimdədir. Ona görə ki, mənə pak, sözə sədaqətli, ünsiyətli bir adam idi. Xoşbəxt sənətkardır ki, gec də olsa layiqli qiymətini aldı. O, bütün həyatı boyu Azərbaycanı azad, müstəqil görmək istəmişdi. Bu arzusu çatdı. Qarabağın azadlığını arzulayırdı. Bu arzusu da reallaşdı. Zəfər günündən sonra Şuşaya səfərlərim zamanı hesab etdim ki, Məmməd Arazın ruhu da bizimlə gedir..."

Xalq şairi, millət vəkili Sabir Rüstəm-xanlı dedi: "Yaşımız artdıqca, yaşadığca çox şeyləri unuduruq. Amma mən heç unuda bilmirəm Məmməd Arazın ikinci kitabının çap olunduğu ili. Həmin kitabı daxil edilən şeirləri gənclik həvəsilə əzbərləmişdim. O şeirlər indinin özündə də yadımdadır. Biz ona Məmməd əmi deyirdik. Çünki o, poeziyamıza yeni nəfəs gətirmişdi. Məmməd Araz Azərbaycan təbiətinin dilini bilirdi. Sözlər, qafiyənin dilini bilirdi. Yeniydi. Unudulmazdı..."

S.Rüstəm-xanlı sonra Məmməd Arazın həyatında baş verən təəssüf doğuran, ağırlı məqamlardan söz açdı. Zamanında ona qarşı edilən haqsızlıqlar üzərində dayandı.

Görkəmli yazıçı, millət vəkili Aqil Abbas ailələri adından tədbiri qatılanlara tə-

şəkkür etdi, böyük şairlə bağlı xatirələrini dilə gətirdi.

Tədbir AYB-nin Nətvən klubunda davam etdirildi. Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid bir daha Məmməd Araz poeziyasının, şəxsiyyətinin kamilliyindən, müstəsna yerindən söz açdı. "Yaşasaydı indi doxsan yaş olacaqdı. Bir az öncə böyük şairin Fəxri xiyabandakı məzarı başında xatirəsini yad etdik. Məmməd Arazlı günlərimizi göz önünə gətirdik. Məmməd əmiylə bağlı xatirələr bitib-tükənməzdi. Şeirləri dilimizin əzbəridir".

Əməkdar artist Ağalar Bayram M.Arazın dil əzbəri olan şeirlərindən seçmələr səsləndirdi. Bu misralar həm də tədbirə qatılanların pıçıldılarında, sayğı dolu, rıqqətli baxışlarından, yaddaşlardan, üz-göz cizgilərindən süzülüb gəlirdi.

AYB-nin sədri, Xalq yazıçısı Anar deyirdi ki, Məmməd Araz mənim sevdiyim şairlərdəndir: "O, təbiətə yaxın insan idi. Məmməd Araz Azərbaycan təbiətinin bən-zərsiz tərənnumçusuydu. Azərbaycan dilinin inceliklərini bilirdi. Və bu iki mühüm cəhətin qovşağında yaratdığı əsərlər öz orijinallığı ilə bən-zərsiz idi... Bir az əvvəl Məmməd Arazın səhhətilə bağlı məsələ-

temli şəkildə izlədim. 60 illik yubileyi ilə bağlı Naxçıvanda keçirilən tədbirdə iştirak etdim. 56 gün içində "Məmməd Araz dünyası" adlı kitabımı yazdım. Məmməd Araz bütün parametrlərdə böyük şairdi. Böyük təbiət şairidi, böyük vətəndaş şairidi, böyük filosof şairdir".

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirli də M.Araz yaradıcılığının humanizmindən söz açdı: "O, hamamızın şairidi. Deyə bilmədiklərimizi şeirdə deyə bilən şairdi. O, sözü heç vaxt boş yerə xərcləmədi".

Filologiya elmləri doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi Qəzənfər Paşayev dedi: "Məmməd Araz mənim heyətdə gördüyüm ilk canlı şair olub. Hələ 1957-ci ildə mən tələbə ikən universitetə gedəndə küçədə vurulmuş elandan xəbər tutdum ki, Məmməd Arazla görüş olacaq. O tədbirdə iştirak etdim. Məmməd Araz və Tofiq Bayram poeziyasını mənə qardaşım Ələsgər sevdirdi. Məmmədin "Bacım Gülsümə məktub" şeirini oxuyanda biz ağlayırdıq. Çünki anamızı tez itirmişdik... Məmmədin xəstə olduğu günlərdə harda biotokla məşğul olan insan görürdümse, götürüb onun yanına aparırdım".

Şair və yazıçılardan Ağacəfər Həsənli, Qafar Cəfərli, ədəbiyyatşünas Günay Qarayeva, M.Arazın qardaşı oğlu Qorxmaz İbrahimov da şairin bən-zərsiz yaradıcılığından səmimiyyətlə söz açdılar.

Unudulmaz şairin qızı, yazıçı-publisist İradə Tuncayın ürək sözlərini daha çox dolmuş gözləri, hər halıyla Məmməd Araz dünyasını xatırladan baxışları dilə gətirdi. O baxışlarda Məmməd Araz pərişanlıığı, Məmməd Araz heyranlığı, Məmməd Araz heyranlığı, təəssüfü, ağrısı vardı. Dile götürülməsi ağır olan xatirələrin şəkillənməsi vardı.

Millət vəkili, yazıçı Aqil Abbas ailələri adından tədbir iştirakçılarına minnətdarlığını bildirdi. Xatirələrini danışdı.